

Tyrimas „Akademinio sąžiningumo indeksas 2017“

Tyrimu „Akademinio sąžiningumo indeksas“ siekiama įvertinti akademinio nesąžiningumo paplitimą Lietuvos aukštosiose mokyklose bei įvertinti sąžiningumo pokytį. Taip pat sužinoti, kas, tyrime dalyvavusių studentų nuomone, lemia nesąžiningą elgesį bei kokios priemonės jam efektyviausiai užkirstų kelią.

Analizėje naudojami 2013, 2015 ir 2017m. tyrimų duomenys.

Studentų apklausa

Tyrimo analizuojami trijų bangų duomenys. Pirmoji tyrimo banga vyko 2013 m. kovo 30 – balandžio 7 dienomis, buvo apklausti 1638 studentai. Antroji - 2015 m. kovo 20 - balandžio 4 dienomis, apklausti 1243 studentai. Trečioji – 2017 m. gegužės 25 – birželio 20 dienomis, apklausti 1071 studentai.

Vienkartinė klausimyno nuoroda studentams buvo siunčiama elektroniniu paštu. Elektroninio pašto adresai buvo atsitiktiniu būdu atrinkti iš Lietuvos studento pažymėjimo duomenų bazės. Neužpildžiusiems klausimyno buvo siunčiamas vienas priminimas.

2017 m. tyrimo rezultatai

Tyrimas parodė, kad dažniausiai sukčiaujama atliekant savarankiško darbo užduotis. Labiausiai paplitusi nesąžininga veika – atliekant komandinį darbą vienas ar keli grupės nariai neatlieka savo darbo dalies. Kad tai yra paplitę mano net 30% respondentų, dar 25% mano, kad ši veika yra greičiau paplitusi. Kad ši veika jų fakultete visai nepaplitusi mano vos 13% respondentų.

Du iš penkių studentų teigia, kad jų fakultete paplitęs ar greičiau paplitęs nesavarankiškas individualios užduoties atlikimas. Taigi, dažniausiai sukčiaujama vykdant užduotis, kuriuose sunkiausiai įvertinti, ar studento darbas atliktas tinkamai.

Atsiskaitymų metu taip pat neretai pasitaiko nesąžiningo elgesio. 40% studentų įsitikinę, kad neretai užduotys ir/ar atsakymai sužinomi prieš atsiskaitymą raštu (užduotys sužinomos iš egzaminą jau laikusių studentų ar kitokiais būdais). Panašiai yra manančių, atsiskaitymo metu yra naudojamos paruoštukės („šperos“), konspektai ir pan. Vos keliais procentais mažiau paplitęs nusirašinėjimas atsiskaitymų metu. Kad vieši atsiskaitymai visada vyksta sąžiningai mano vos ketvirtadalis studentų.

Plagiavimas ar duomenų falsifikavimas paplitęs kiek mažiau. 29% studentų mano, kad jų bendramoksliai dažnai naudoja kitų asmenų darbą / ištraukas nenurodydami tikrojo autoriaus. Kiek mažiau nei ketvirtis studentų teigia, kad paplitęs ar greičiau paplitęs tyrimo duomenų išgalvojimas (neatliekamas, ar nepilnai atliekamas laboratorinis darbas, apklausa ar kitas tyrimas, o duomenys išgalvojami). 21% mano, kad paplitęs ar greičiau paplitęs rašto ar kito darbo pirkimas ir pateikimas įvertinimui kaip savo.

Trečdalis studentų mano, kad dėstytojo vertinimas priklauso ne tik nuo studento žinių, bet ir asmeninių simpatijų/antipatijų. 14% įsitikinę, kad dalis studentų – sportininkai, studentų savivaldos atstovai, ar kiti žinomi žmonės - vertinami geresniais pažymiais dėl jų postudijinės veiklos. Tačiau beveik nėra teigiančių, kad paplitęs dėstytojų papirkinėjimas pinigais ar dovanomis siekiant geresnio įvertinimo.

Pokyčiai lyginant su 2013 ir 2015 m.

Vertinant nesąžiningo elgesio paplitimą iš esmės galima pastebėti teigiamų pokyčių. Tačiau daugeliu nesąžiningumo formų atveju šis poslinkis yra pakankami nedidelis, dažnai neperlipantis paklaidos ribos.

Ryškiausi ir ženkliai apčiuopiami pokyčiai matomi vertinant sąžiningumą atsiskaitymų metu. 2013 m. daugiau nei pusė (54%) studentų buvo įsitikinę, kad jų fakultete paplitęs ar greičiau paplitęs paruoštukių naudojimas. 2015 m. tokių buvo 44%, 2017 – 39%.

2013 m. 46% studentų manė, kad paplitęs nusirašinėjimas. 2015 tokių buvo 40%, 2017 – 37%.

Taigi, galima pasidžiaugti, kad atsiskaitymai Lietuvos aukštosiose mokyklose tampa sąžiningesni, gerokai rečiau nusirašinėjama, naudojamosi paruoštukėmis. Tačiau kitose srityse pokyčiai sunkiau užčiuopiami. Ir neretai pokyčiai matomi tarp 2013 ir 2015 m., 2015-2017 pokyčiai menki.

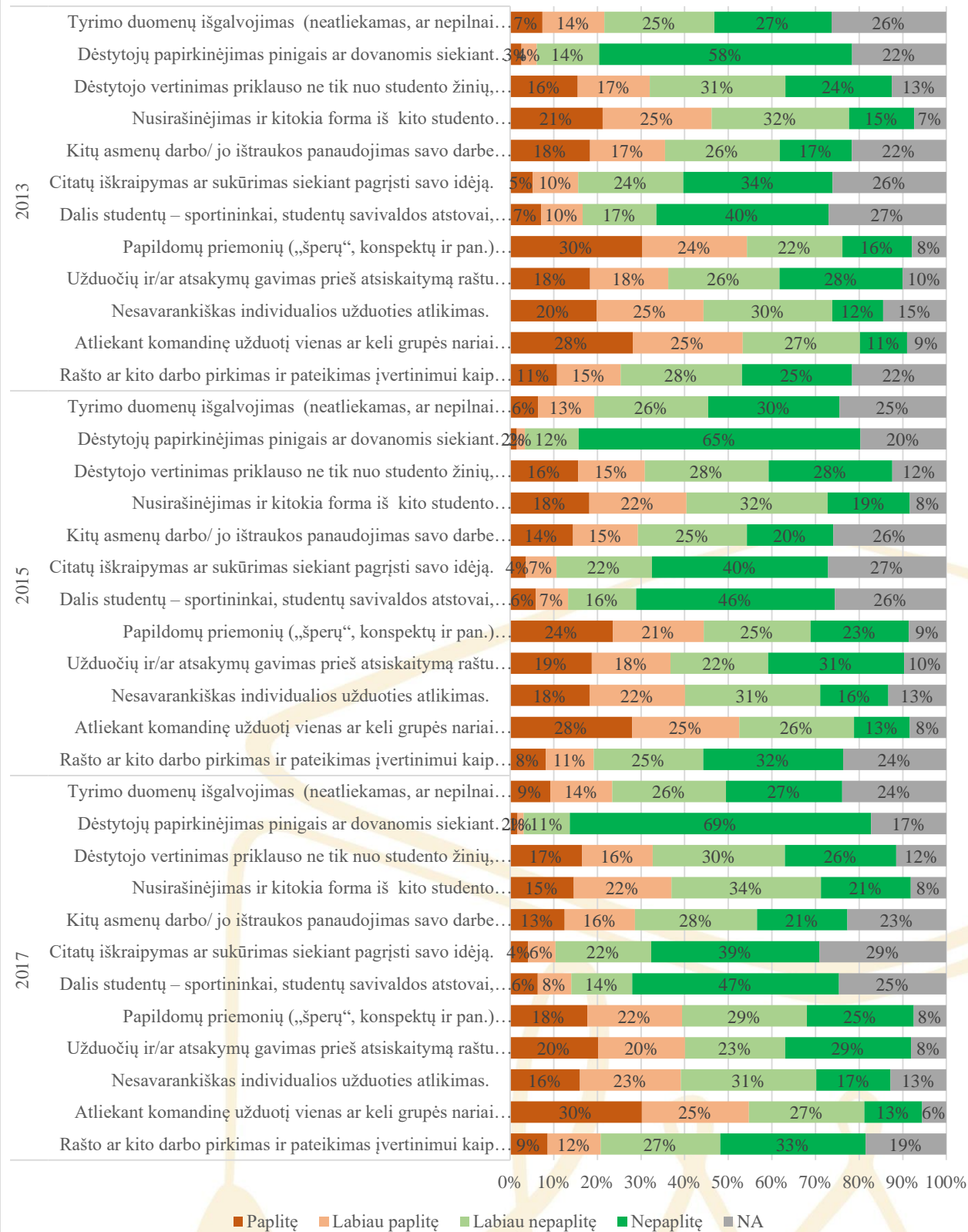
2013 m. net 36% studentų teigė, kad paplitęs kito asmens darbo panaudojimas nenurodant tikrojo autoriaus, šis skaičius 2015 krito 7% iki 29%. Šis skaičius 2017 liko toks pat. Antroji tyrimo banga rodė, kad 4% sumažėjo nesavarankiškai atliekančių individualias užduotis, tačiau trečioji banga rodė tik iš paklaidos neišeinančių 1% pokyčių (2013 – 44%, 2015 – 40%, 2017 – 39%). Rašto darbo pirkimų 2015 m. sumažėjo 6%, tačiau 2017 matomas net iš paklaidos neišeinantis augimas (2013 – 25%, 2015 – 19%, 2017 – 21%).

Dalis nesąžiningų veikų 2017 labiau paplitusios nei 2015m (tyrimo duomenų išgalvojimas, užduočių gavimas prieš atsiskaitymą).

Likusios veiklos kito neženkliai, paklaidos ribose.

NESAŽININGŲ VEIKŲ PAPLITIMAS

Kiek plačiai, Jūsų vertinimu, fakultete, kuriame studijuojate paplitę šie reiškiniai?

1 grafikas. Nesąžiningų veikų paplitimas 2013–2017 m.

NESĄŽININGŲ VEIKŲ PAPLITIMAS						
	Banga	Paplitę	Labiau paplitę	Labiau nepaplitę	Nepaplitę	NA
Rašto ar kito darbo pirkimas ir pateikimas įvertinimui kaip savo.	2017	9%	12%	27%	33%	19%
	2015	8%	11%	25%	32%	24%
	2013	11%	15%	28%	25%	22%
Atliekant komandinę užduotį vienas ar keli grupės nariai neatlieka savo darbo dalies.	2017	30%	25%	27%	13%	6%
	2015	28%	25%	26%	13%	8%
	2013	28%	25%	27%	11%	9%
Nesavarankiškas individualios užduoties atlikimas.	2017	16%	23%	31%	17%	13%
	2015	18%	22%	31%	16%	13%
	2013	20%	25%	30%	12%	15%
Užduočių ir/ar atsakymų gavimas prieš atsiskaitymą raštu (užduotys sužinomos iš egzaminą jau laikusių studentų ar kitokiais būdais).	2017	20%	20%	23%	29%	8%
	2015	19%	18%	22%	31%	10%
	2013	18%	18%	26%	28%	10%
Papildomų priemonių („šperų“, konspektų ir pan.) naudojimas egzaminų metu, kai jomis naudotis nėra leidžiama.	2017	18%	22%	29%	25%	8%
	2015	24%	21%	25%	23%	9%
	2013	30%	24%	22%	16%	8%
Dalis studentų – sportininkai, studentų savivaldos atstovai, ar kiti žinomi žmonės - vertinami geresniais pažymiais dėl jų postudijinės veiklos.	2017	6%	8%	14%	47%	25%
	2015	6%	7%	16%	46%	26%
	2013	7%	10%	17%	40%	27%
Citatų iškraipymas ar sukūrimas siekiant pagrįsti savo idėją.	2017	4%	6%	22%	39%	29%
	2015	4%	7%	22%	40%	27%
	2013	5%	10%	24%	34%	26%
Kitų asmenų darbo/ jo ištraukos panaudojimas savo darbe nurodant tikrojo autoriaus	2017	13%	16%	28%	21%	23%
	2015	14%	15%	25%	20%	26%
	2013	18%	17%	26%	17%	22%
Nusirašinėjimas ir kitokia forma iš kito studento atsiskaitymo metu gaunama informacija	2017	15%	22%	34%	21%	8%
	2015	18%	22%	32%	19%	8%
	2013	21%	25%	32%	15%	7%
Dėstytojo vertinimas priklauso ne tik nuo studento žinių, bet ir asmeninių simpatijų/antipatijų	2017	17%	16%	30%	26%	12%
	2015	16%	15%	28%	28%	12%
	2013	16%	17%	31%	24%	13%
Dėstytojų papirkinėjimas pinigais ar dovanomis siekiant geresnio įvertinimo.	2017	2%	1%	11%	69%	17%
	2015	2%	2%	12%	65%	20%
	2013	3%	4%	14%	58%	22%
Tyrimo duomenų išgalvojimas (neatliekamas, ar nepilnai atliekamas laboratorinis darbas, apklausa ar kitas tyrimas, o duomenys išgalvojami).	2017	9%	14%	26%	27%	24%
	2015	6%	13%	26%	30%	25%
	2013	7%	14%	25%	27%	26%

1 lentelė. Nesąžiningų veikų paplitimas 2015-2017.

Sąžiningumo indeksas

Akademinio sąžiningumo indeksas yra įrankis, įvertinantis akademinio nesąžiningumo apraiškų paplitimą Lietuvos aukštosiose mokyklose. Kuriant indeksą buvo siekiama aprėpti įvairias nesąžiningas veikas, tam buvo sukurtas nesąžiningų veikų klasifikatorius.

Kuriant tokių klasifikatorių buvo surinkti įvairiuose šaltiniuose nurodyti akademinio nesąžiningumo atvejai, kurių sąrašas buvo papildytas susitikimų su studentais metu išsakytais sukčiavimo būdais (viso gauti 34 akademinio sukčiavimo būdai). Gautas sąrašas buvo aptartas diskusijų grupėse su kelių aukštųjų mokyklų studentais. Buvo prašoma įvertinti pateiktų sukčiavimo būdų paplitimą. Taip buvo atmesti nesąžiningumo atvejai, kurie Lietuvos aukštosiose mokyklose nėra aktualūs. Likę nesąžiningo būdai buvo sugrupuoti į penkias grupes ir kiekvienoje pateikti po 2 arba 3 toms grupėms labiausiai būdingi nesąžiningumo atvejai, viso 12 nesąžiningų veikų.

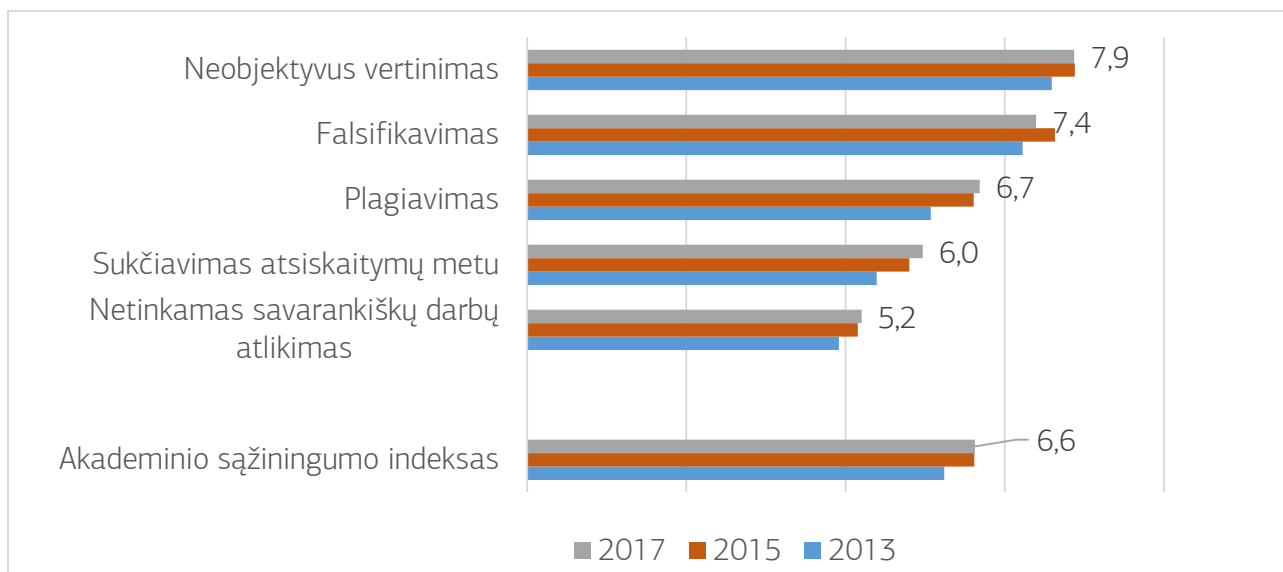
Nesąžiningų veikų grupės	Nesąžiningos veikos
Svetimo teksto ar idėjų pasisavinimas / Plagiavimas	Kitų asmenų darbo, jo ištraukos panaudojimas savo darbe nenurodant tikrojo autoriaus
	Rašto ar kito darbo pirkimas ir pateikimas įvertinimui kaip savo.
Netinkamas savarankiško darbo užduočių atlikimas	Atliekant komandinę užduotį vienas ar keli grupės nariai neatlieka savo darbo dalies.
	Nesavarankiškas individualios užduoties atlikimas.
Sukčiavimas viešų atsiskaitymų metu	Užduočių ir (ar) atsakymų gavimas prieš atsiskaitymą raštu (užduotys sužinomos iš egzaminą jau laikusių studentų ar kitokiais būdais).
	Papildomų priemonių („šperų“, konspektų ir pan.) naudojimas egzaminų metu, kai jomis naudotis nėra leidžiama.
	Nusirašinėjimas ir kitokia forma iš kito studento atsiskaitymo metu gaunama informacija
Neobjektyvus vertinimas	Dėstytojo vertinimas priklauso ne tik nuo studento žinių, bet ir nuo asmeninių simpatijų/antipatijų
	Dėstytojų papirkinėjimas pinigais ar dovanomis siekiant geresnio įvertinimo.
	Dalis studentų – sportininkai, studentų savivaldos atstovai, ar kiti žinomi žmonės – vertinami geresniais pažymiais dėl jų postudijinės veiklos.
Falsifikavimas	Tyrimo duomenų išgalvojimas (neatliekamas, ar nepilnai atliekamas laboratorinis darbas, apklausa ar kitas tyrimas, o duomenys išgalvojami).
	Citatų iškraipymas ar sukūrimas siekiant pagrįsti savo idėją.

Visos dvylika akademinio nesąžiningumo formų tyrimo metu buvo pateikti studentams ir paprašyta įvertinti, kiek plačiai, jų nuomone, fakultete, kuriame jie studijuoja paplitę nurodyti reiškiniai. Šių veiklų paplitimas buvo paverstas į skalę, kur 1 – nesąžiningas elgesys itin paplitęs, 10 – nesąžiningo elgesio nepasitaiko (1 grafikas).

Šių elgesio formų paplitimo pasiskirstymas pateiktas dešimtbalėje skalėje, kurioje 1 – nurodyta elgesio forma labai paplitusi. 10 – nurodytas elgesys visai nepaplitęs.

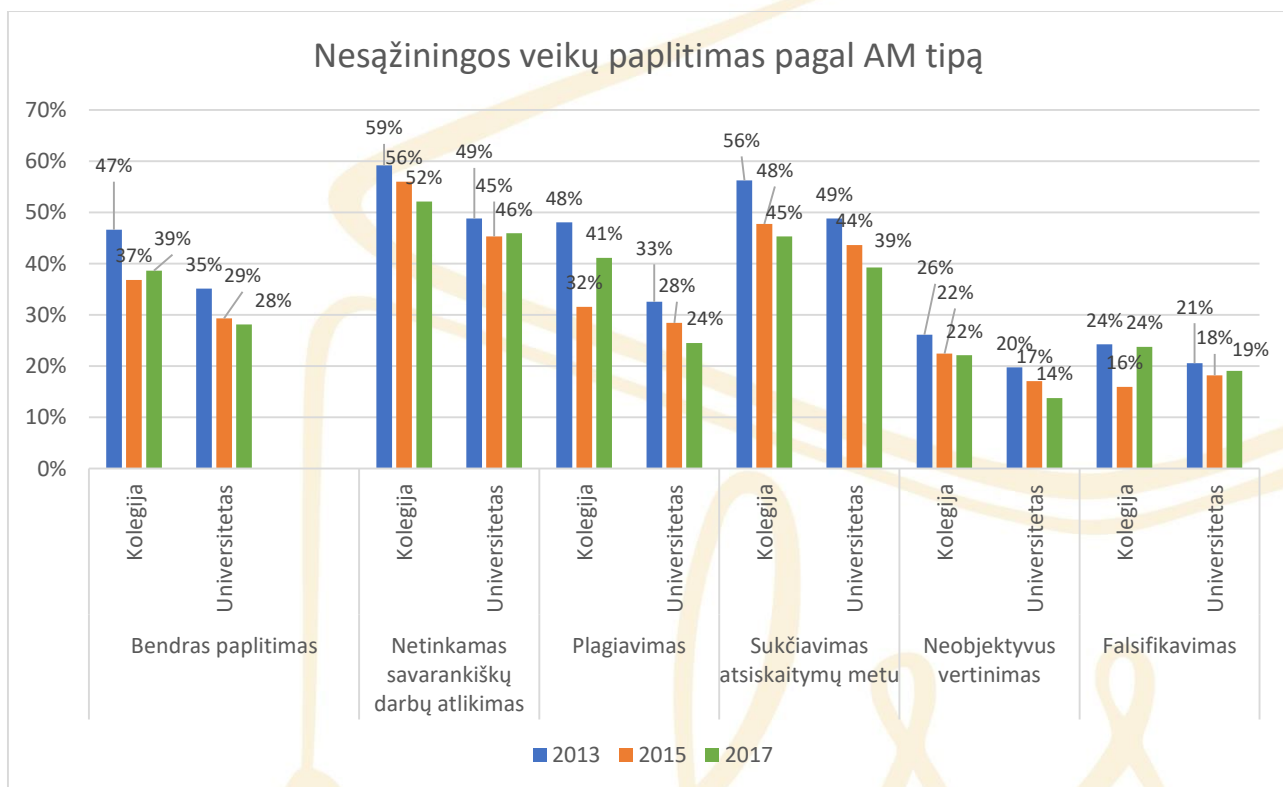
Elgesio forma	2013	2015	2015
Kitų asmenų darbo/ jo ištraukos panaudojimas savo darbe nenurodant tikrojo autoriaus.	5,56	6,04	6,22
Rašto ar kito darbo pirkimas ir pateikimas įvertinimui kaip savo.	6,58	7,18	7,15
Atliekant komandinę užduotį vienas ar keli grupės nariai neatlieka savo darbo dalies.	4,69	4,78	4,72
Nesavarankiškas individualios užduoties atlikimas.	5,14	5,53	5,68
Užduočių ir/ar atsakymų gavimas prieš atsiskaitymą raštu (užduotys sužinomos iš egzaminą jau laikusių studentų ar kitokiais būdais).	6,13	6,19	5,98
Papildomų priemonių („šperų“, konspektų ir pan.) naudojimas egzaminų metu, kai jomis naudotis nėra leidžiama.	4,75	5,5	5,95
Nusirašinėjimas ir kitokia forma iš kito studento atsiskaitymo metu gaunama informacija	5,29	5,71	5,98
Dėstytojo vertinimas priklauso ne tik nuo studento žinių, bet ir asmeninių simpatijų/antipatijų	6,22	6,37	6,19
Dėstytojų papirkinėjimas pinigais ar dovanomis siekiant geresnio įvertinimo.	8,89	9,22	9,34
Dalis studentų – sportininkai, studentų savivaldos atstovai, ar kiti žinomi žmonės – vertinami geresniais pažymiais dėl jų postudijinės veiklos.	7,66	8,05	8,08
Tyrimo duomenų išgalvojimas (neatliekamas, ar nepilnai atliekamas laboratorinis darbas, apklausa ar kitas tyrimas, o duomenys išgalvojami).	6,91	7,18	6,76
Citatų iškraipymas ar sukūrimas siekiant pagrįsti savo idėją.	7,54	8,08	8,02

Pagal nesąžiningų veiklų paplitimą apskaičiuotas Akademinio sąžiningumo indeksas

Akademinio sąžiningumo pasiskirstymas pagal įvairias charakteristikas

Nesąžiningų veiklų paplitimas pagal aukštosios mokyklos tipą

Grafike rodomas nesąžiningų veiklų paplitimo vidurkis (paplitę / labiau paplitę)

Žvelgiant į nesąžiningų veikų paplitimo vidurkį matyti, kad kolegijų studentai savo studijų vietas mato kaip labiau nesąžiningas, nei universitetų studentai. Nagrinėjant dinamiką nuo 2013 metų matyti teigiami pokyčiai, tačiau mažiau pastebimi nei universitetuose. Nors, iš esmės, ryškesnis skirtumas buvo tarp 2013 - 2015 metų, kai ženkliai mažėjo nesąžiningumo apraiškų tiek tarp universitetų tiek tarp kolegijų studentų.

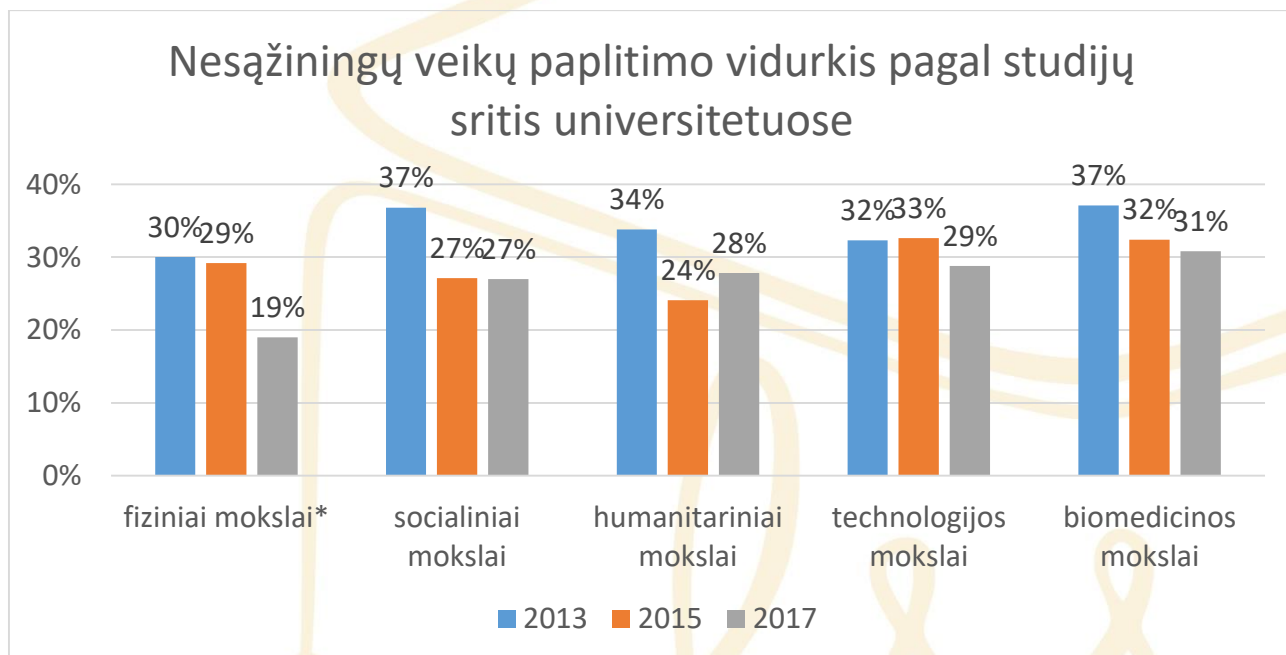
Didžiausias nesąžiningumo skirtumas tarp kolegijų bei universitetų studentų – sukčiavimai vietų atsiskaitymų metu. Net 51% kolegijos studentų mano, kad jų fakultete paplitęs nusirašinėjimas. Tarp universitetų studentų tokių – 33%. Skirtumas net 18%! 53% kolegijų studentų teigia, kad atsiskaitymų metu naudojamos paruoštukės („šperos“), tarp universitetų studentų tokių – 36% (17% mažiau). Tačiau kolegijose studentai gerokai rečiau sužino užduotis ir/ar atsakymus dar prieš atsiskaitymą raštu. Kolegijose šios veikos paplitimas – 31%, universitetuose – net 43% ir tai yra viena dažniausių nesąžiningumo formų.

Ryškus skirtumas matomas vertinant plagiavimo paplitimą. Kai paplitusį ar greičiau paplitusį plagiavimą universitetuose nurodo 24%, kolegijose – net 41% studentų. Kad universitetuose paplitęs rašto kitų asmenų darbo panaudojimas nenurodant autoriaus sutiko ketvirtis studentų. Kolegijose tokių – net 37%. Rašto darbo pirkimo universitetuose paplitimo vertinimas – 18%. Kolegijose – net 31%. Taigi, beveik trečdalis kolegijų studentų mano, kad jų fakultete paplitęs ar greičiau paplitęs rašto darbo pirkimas!

Kolegijose dažniau nei universitetuose atliekant komandinę užduotį vienas ar keli komandos nariai neatlieka savo darbo dalies (63% kolegijose vs. 53% universitetuose). Dėstytojo vertinimas priklauso ne tik nuo studento žinių, bet ir nuo asmeninių simpatijų / antipatijų (39% vs. 31%), dalis studentų vertinami geriau dėl jų postudijininės veiklos (20% vs 12%).

Nesąžiningų veikų paplitimas pagal studijų sritis

Siekiant, atmesti aukštosios mokyklos tipo įtaką nagrinėjome tik universitetus.

Fizinių mokslų atstovų nedidelė imtis, todėl galimos didelės paklaidos. Menų atstovai dėl itin mažo respondentų skaičiaus neįtraukti visai.

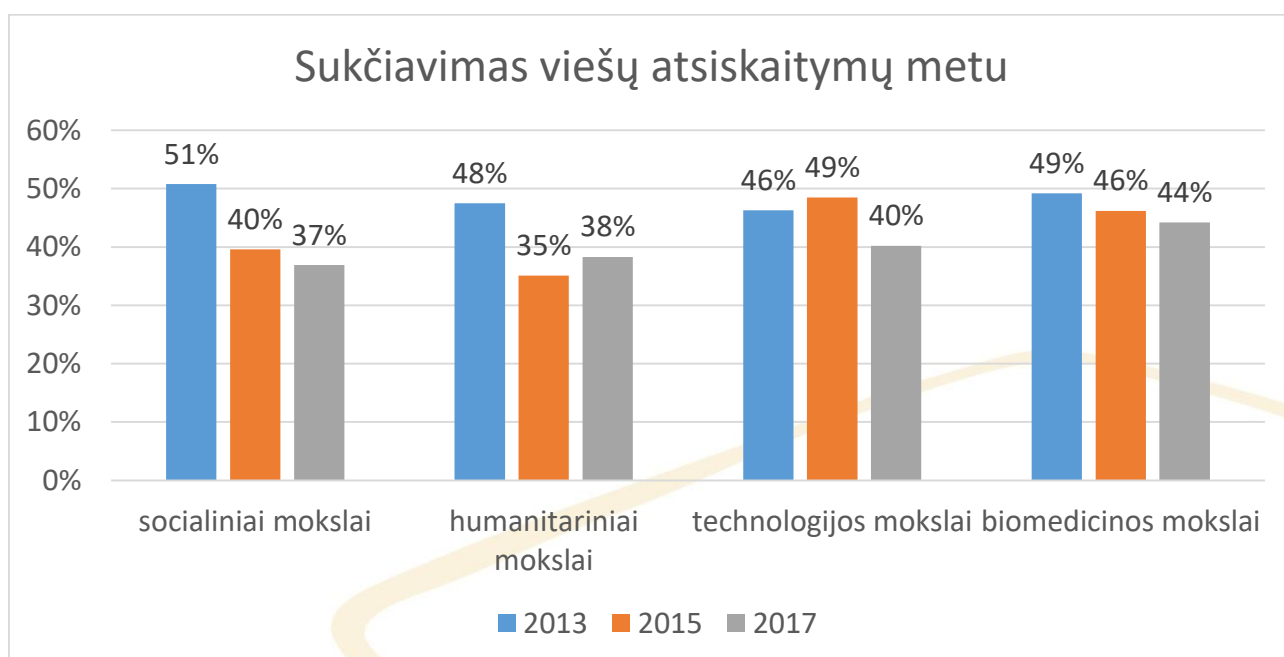
Žvelgiant į nesąžiningų veiklų paplitimo vidurkį matyti, kad 2017 metais jis yra labai panašus (išskyrus fizinius mokslus. Tačiau šių mokslų atstovų labai nedidelė imtis, todėl duomenis į analizę neįtraukiami).

Tačiau pokyčiai nuo 2013 (pirma banga) iki 2017 (trečia banga) buvo netolygūs. Didžiausias – socialinių mokslų atstovų šuolis. Nesąžiningų veiklų paplitimo vidurkis antroje tyrimo bangoje buvo net 10% mažesnis nei pirmojoje, trečioje tyrimo bangoje liko toks pat. Humanitarinių mokslų atstovų nesąžiningumo vidurkis svyruoja. Antros bangos vidurkis buvo net 10% žemesnis, tačiau trečioje didėjo 4% iki 28%.

Mažiausiai kito nesąžiningų veiklų paplitimas biomedicinos moksluose. Tačiau tai nėra stabilumas, kuriuo būtų galima džiaugtis, nes nesąžiningų veiklų paplitimas šioje srityje yra aukštas.

Tačiau vidurkiai pasako nedaug. Žemiau pateikta išsamesnė analizė pagal nesąžiningų veiklų grupes.

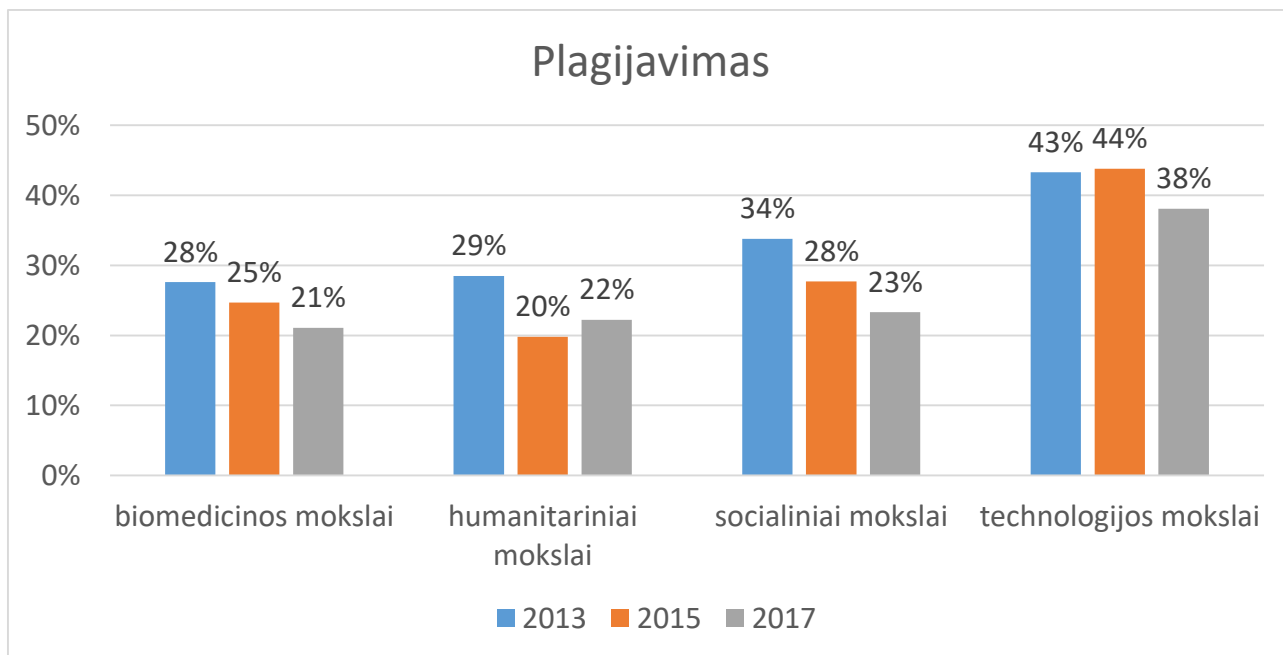
Sukčiavimas viešų atsiskaitymų metu

Sukčiavimas viešų atsiskaitymų metu labiausiai paplitęs biomedicinos studijų srityje. Ypač išsiskiria užduočių ir/ar atsakymų gavimas prieš atsiskaitymą raštu. Kad tai yra paplitę ar labiau paplitę teigia net 34% biomedicinos studentų. Ir šis rodiklis trečioje tyrimo bangoje net padidėjo. Pagal šią veiklą antri technologijos mokslai „atsilieka“ net 13%.

Paruoštukų naudojimo bei nusirašinėjimo rodikliai tarp studijų sričių skiriasi pakankamai neženkliai. Ir šioje srityje matoma ryški teigiama tendencija.

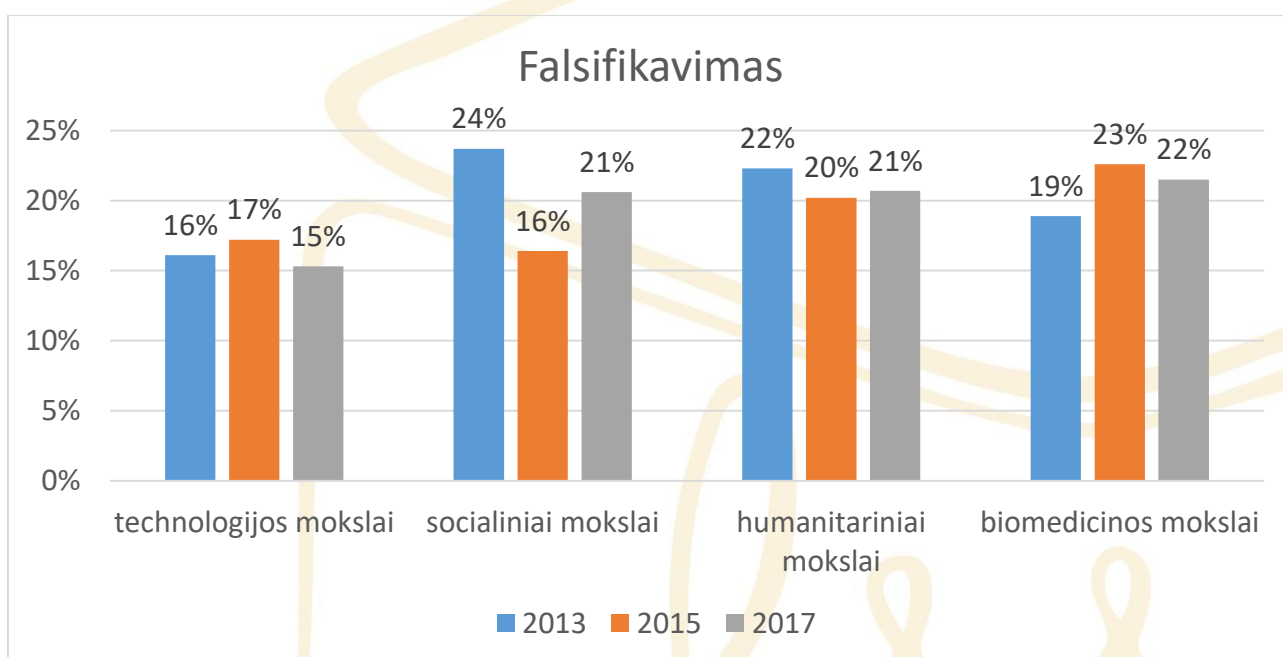
Plagijavimas

Dažniausiai svetimą tekstą ar idėjas pasisavina technologijos studentai. Net 24% studentų teigia, kad paplitęs kitų asmenų darbo ar jo ištraukos panaudojimas nenurodant autoriaus (2013 m. šis skaičius buvo net 31%). Tarp likusių studijų sričių šis skaičius svyruoja tarp 12-14%.

Kad paplitęs rašto darbo pirkimas teigė 17% technologijos mokslų studentų. 2013 m. tokių buvo 21%. Taigi, pokytis vyksta, tačiau labai lėtai. Tark kitų studijų sričių rašto darbo pirkimo paplitimas – 7-9%. Lyginant su pirma banga pokytis neženklus.

Falsifikavimas

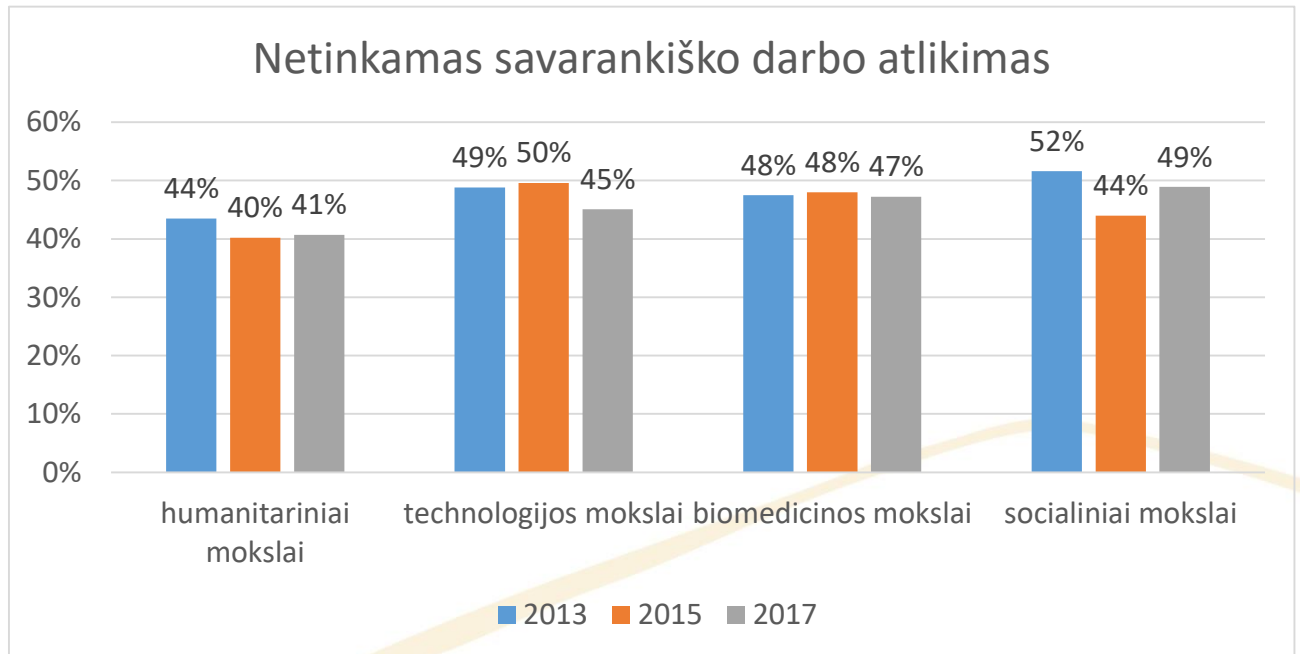

Citatų iškraipymas ar sukūrimas siekiant pagrįsti savo idėją vienodai paplitęs tarp humanitarinių bei socialinių mokslų studentų (17%). Tarp biomedicinos bei technologijos studentų atitinkamai 10% ir 9%.

Tyrimo duomenų išgalvojimas (neatliekamas, ar nepilnai atliekamas laboratorinis darbas, apklausa ar kitas tyrimas, o duomenys išgalvojami) mažiausiai paplitęs tarp humanitarų (24%). Paplitimas tarp kitų studijų grupių – 31-33%.

Nesąžiningų veikų pasiskirstymas šiuo klausimu parodo, kaip veikų paplitimas priklauso nuo studijų srities. Tarp technologijos ir medicinos studentų dėl jų studijų specifikos retas citatų iškraipymas siekiant pagrįsti savo idėją. Humanitarai retai klastoja tyrimus, jau vien dėl to, kad juos studijų metu atlieka rečiau.

Netinkamas savarankiško darbo atlikimas

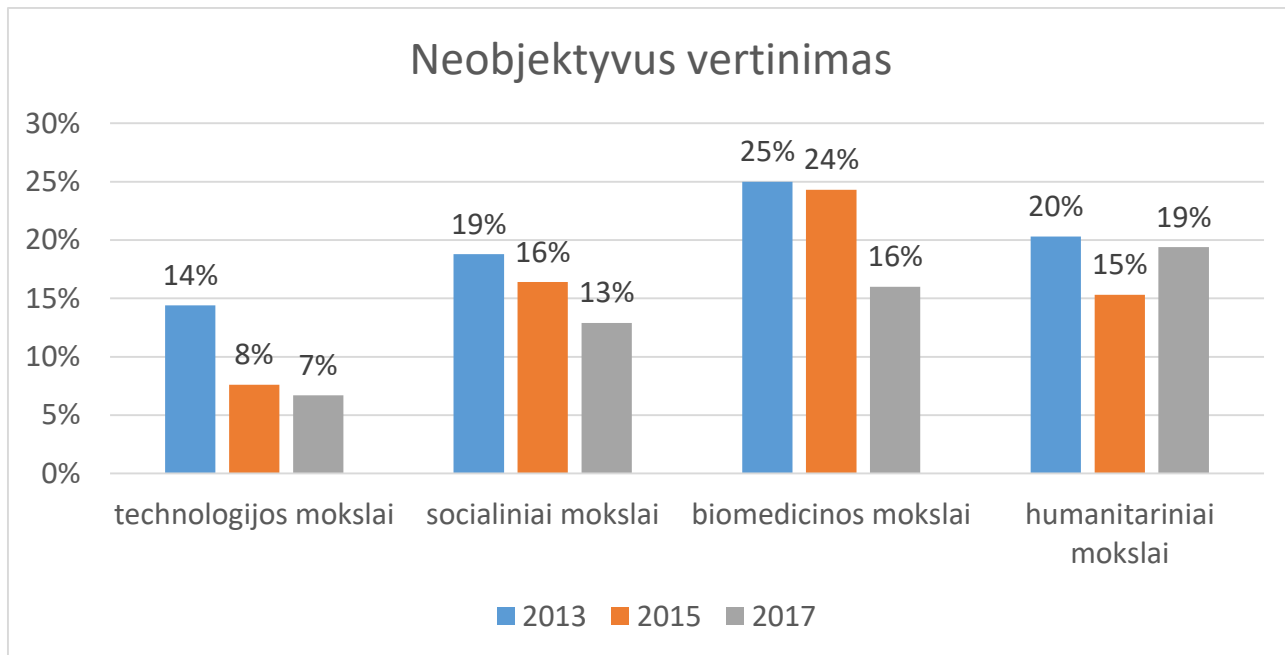
Pagal šią veikų grupę sąžiningiausi humanitarai, tarp kitų studijų sričių pasiskirstymas pakankamai nedidelis.

Kad atliekant komandinę užduotį vienas ar keli grupės nariai neatlieka savo darbo dalies mano 23% humanitarų ir 26% technologijos mokslų studentų. Tarp biomedicinos studentų – 33%, socialinių mokslų – 36%.

Nesavarankiškas individualios užduoties atlikimas mažiausiai paplitęs tarp humanitarinių bei socialinių mokslų (14% ir 15%). Labiau – tarp technologijos ir biomedicinos mokslų (20% ir 22%).

Interpretuojant skirtumus šiuo klausimu galima daryti prielaidą, kad dažniau ne visi grupės nariai atlieka savo užduotį vien dėl to, kad socialiniuose moksluose paprastai labiau skatinamas darbas ir grupėse ir kooperavimasis atliekant užduotį. Taip pat sunkiau nei techninių ar humanitarinių mokslų darbuose išskirti kiekvieno atliktą dalį.

Neobjektyvus vertinimas

Pagal šį kriterijų sąžiningiausi – technologijos mokslai. Šioje studijų srityje gerokai rečiau studentai geriau vertinami dėl jų postudijinės veiklos, bei dėstytojų vertinimas gerokai mažiau priklauso nuo dėstytojo simpatijų / antipatijų. Tikėtina, kad tai lemia užduočių pobūdis – dažniau galima „objektyvūs“ atsiskaitymai (testai, uždavinių sprendimai), kuriuose mažiau lemia dėstytojo interpretacijos.

Pirmauja pagal kitas sritis vieni sąžiningiausi humanitarai. Greičiausiai dėl to, kad studijų metu vyksta intensyvus bendravimas tarp studentų ir dėstytojų (neretai mažesnėse grupėse), atsiskaitymai mažiau techniški.

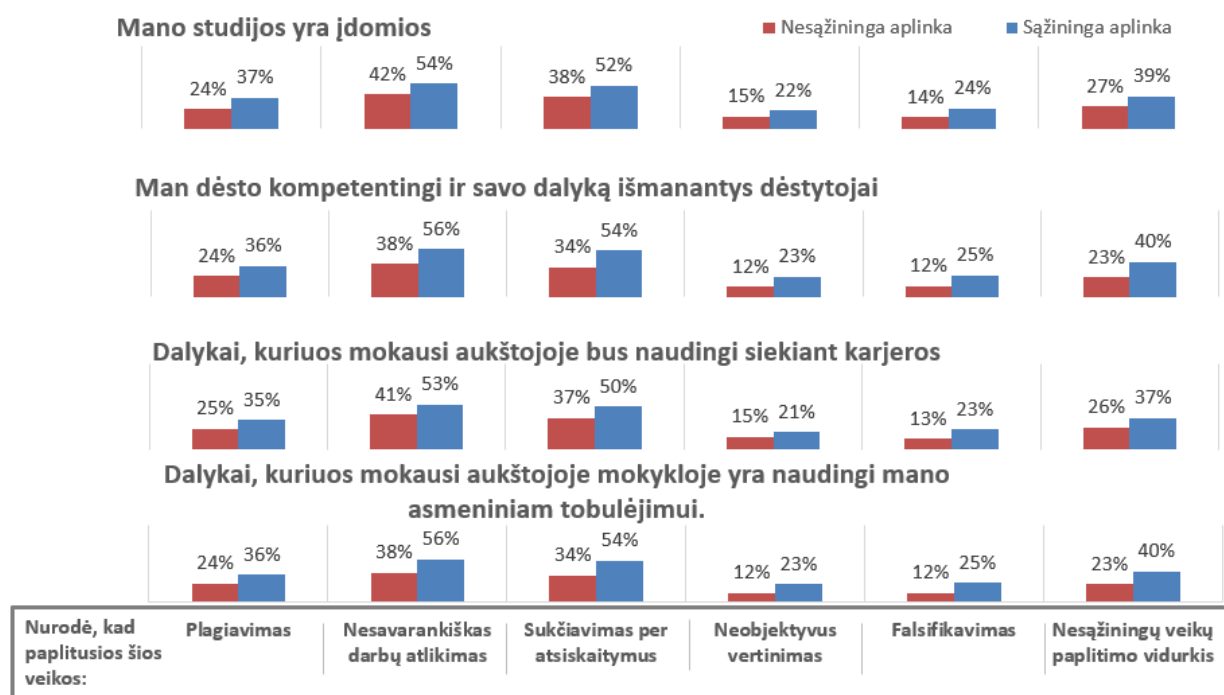
Nesąžiningų veikų paplitimas pagal studentų motyvaciją

Tyrimo metu buvo siekta įvertinti studentų motyvaciją. Tai buvo padaryta užduodant 4 klausimus: Ar sutinkate su šiais teiginiais?

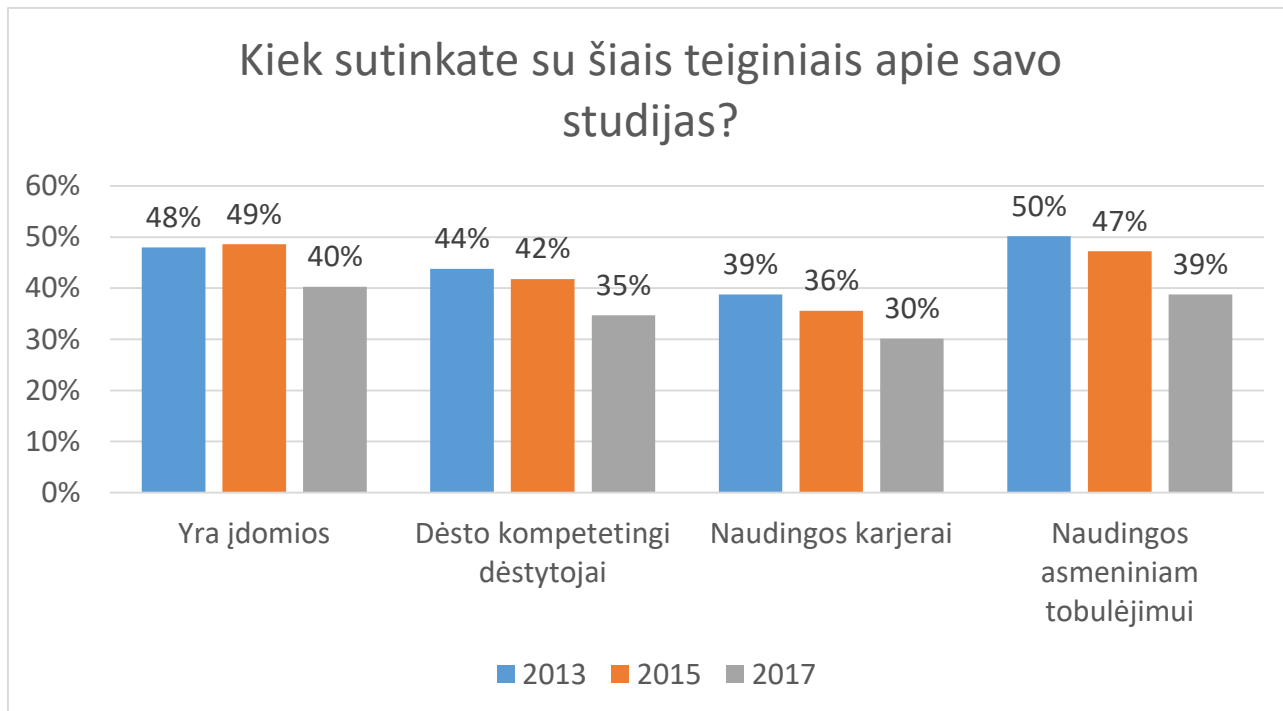
- Mano studijos yra įdomios
- Man dėsto kompetentingi ir savo dalyką išmanantys dėstytojai
- Dalykai, kuriuos mokausi aukštojoje mokykloje bus naudingi siekiant karjeros
- Dalykai, kuriuos mokausi aukštojoje mokykloje yra naudingi mano asmeniniam tobulėjimui

Ryšys tarp studentų motyvacijos bei nesąžiningų veikų paplitimo buvo vertinamas pagal taip, kaip studentai, kurie teigia, kad konkrečios nesąžiningos veikos paplitusios jų fakultete, vertina savo studijas. Iš apačioje pateikto grafiko matyti, kad studentai, kurių aplinkoje dažnai elgiamasi nesąžiningai, gerokai prasčiau vertina savo studijas.

Taigi, tarp pasitenkinimo studijomis bei sąžiningos studijų aplinkos egzistuoja stiprus teigiamas ryšys.

Pasitenkinimas studijomis per tris tyrimo bangas ženkliai kito. Deja, į neigiamą pusę.

Ryškus pasitenkinimo studijomis sumažėjimas pastebimas tarp paskutinių tyrimo bangų (2015-2017 metų). Šis kritęs pasitenkinimas galėtų būti viena iš priežasčių, kodėl tarp 2013 ir 2015 vykęs teigiamas pokytis vėliau sulėtėjo.

Išvados glaustai:

Tarp 2013 ir 2015 metų buvo matyti teigiami pokyčiai. Tačiau per 2015 – 2017 metus pokyčiai sulėtėjo, dažnu atveju neperlipa paklaidos ribos.

Tęstiniai teigiami pokyčiai matomi tik vertinant sąžiningumą atsiskaitymų metu. 2013 m. daugiau nei pusė (54%) studentų buvo įsitikinę, kad jų fakultete paplitęs ar greičiau paplitęs paruoštukų naudojimas. 2015 m. tokių buvo 44%, 2017 – 39%. 2013 m. 46% studentų manė, kad paplitęs nusirašinėjimas. 2015 tokių buvo 40%, 2017 – 37%.

Taigi, atsiskaitymai tampa sąžiningesni. Tačiau kitų akademinio nesąžiningumo formų paplitimas beveik nekito. Taigi, teigiami pokyčiai matyti tose srityse, kuriuose paprasčiau užtikrinti sąžiningumą išorinėmis priemonėmis.

Tarp kolegijų studentų akademinis nesąžiningumas paplitęs labiau nei tarp universitetų studentų. Ryškus skirtumas matomas vertinant plagiavimo paplitimą. Kaip paplitusį ar greičiau paplitusį plagiavimą universitetuose nurodo 24%, kolegijose – net 41% studentų.. Rašto darbo pirkimo

universitetuose paplitimo vertinimas – 18%. Kolegijose – net 31%. Taigi, beveik trečdalis kolegijų studentų mano, kad jų fakultete paplitęs ar greičiau paplitęs rašto darbo pirkimas!

Nesažiningų veikų paplitimas priklauso ir nuo studijų srities (vertinti tik universitetai). Taigi, studijų specifika lemia, kokiais būdais studentai gali sukčiauti. Dažniausiai plagijuoja technologijos mokslų studentai. Net 24% studentų teigia, kad paplitęs kitų asmenų darbo ar jo ištraukos panaudojimas nenurodant autoriaus (2013 m. šis skaičius buvo net 31%). Tarp likusių studijų sričių šis skaičius svyruoja tarp 12-14%.

Net 34% biomedicinos mokslų studentų teigia, kad jų fakultetuose paplitęs užduočių ir/ar atsakymų gavimas prieš atsiskaitymą raštu. Pagal šią veiką antri technologijos mokslai „atsilieka“ net 13%.

Akademinio nesažiningumo paplitimas priklauso ir nuo studentų motyvacijos. Studentai, kurių aplinkoje rečiau sukčiaujama yra labiau patenkinti savo studijomis. Tai parodo, kad akademinis sąžiningumas yra glaudžiai susijęs su studijų kokybe. Nerimą kelia, kad tyrimas rodo, kad studentų pasitenkinimas studijomis mažėja.